

Door liefde behouden.

Een verhaal uit het leven

DOOR

J. SCHOUTEN.

I. Een ondeugende jongen.

Rika! Ga eens kijken! Er wordt, geloof ik, gescheld", zeide vrouw Reijer tot haar dochtertje, een lief meisje van 14 jaar. „Je weet, het trappenloopen is niet goed voor je moeder en je hebt nog jonge beenen. Ga even zien, wie het wezen mag.”

Rika is een gehoorzaam en gewillig meisje, dat hare moeder helpt, zoo goed zij kan. En dat is gelukkig ook! Want, wel is vrouw Reijer nog zoo oud niet — de enkele grijze haren, die onder haar tulen mutsje te voorschijn komen, doen ons denken, dat zij haast vijf kruisjes op den rug heeft — maar sterk is zij zeker niet. Dat zien wij wel aan haar diepliggende oogen en haar bleeke gelaatskleur.

Wel speelt er dikwijls een zachte, vriendelijke glimlach om haar mond, maar, terwijl zij nu zoo alleen over haar breikous gebogen zit, hooren wij af en toe een droog kuchje en dan verschijnt er een pijnlijke trek op haar gezicht, als van iemand, die veel lijden moet.

Zou zij verdriet hebben?

Ik vrees van ja. Toch is het geene vrouw, die met hare kwellingen te koop loopt. Zij spreekt er niet graag over en zal er ons niets van vertellen, als wij er niet bepaald naar vragen.

Als ge dan toch gaarne weten wilt, wat

haar drukt en hindert, zoudt ge haar moeten kunnen hooren, als zij 's nachts slape-loos ligt op haar leger of als zij eene eenzame plaats heeft opgezocht en de deur gesloten heeft, om haar hart te kunnen uitstorten voor haren Vriend in den hemel.

Hem wil zij alles vertellen en klaagt zij het liefst haren nood. Het lucht haar op, tot Hem te kunnen spreken over haar angst en vreeze. Dan vraagt zij Hem om haar zwakke lichaam te sterken en haar leven te verlengen. Want, zij heeft dikwijls stekende pijn in de borst en dat herinnert haar aan den dood.

Niet, dat zij zoo bang is om te sterven! Immers, zij gelooft in den Heere Jezus, die „den dood verslonden heeft tot overwinning." Maar, wat zal er dan van haar man en kinderen worden?

Over Rika tobt zij het minst. Van dat meisje weet zij, dat Gods Woord niet zonder indruk op haar ontvankelijk gemoed is gebleven. Maar haar man en Willem, haar eenige jongen! Aan die beiden kan zij niet zonder bezorgdheid denken. Hoe vurig roept zij dagelijks tot den Heere, dat Hij toch het hart van haar man mag veranderen en hem mag redden van het verderf!

Hoe dikwijls worstelt zij met God om de ziel van haar kind, van haar Willem!

Nu beginnen wij iets te begrijpen van haar verdriet. Dikwijls klopt haar hart onrustig, als zij den zwaren stap van haar man op de trap hoort. Hoe zal hij thuis komen? Zal hij weer „gedronken" hebben?

Want, wel is Reijer geen dronkaard, daarvoor acht hij zich te fatsoenlijk. Maar af en toe een glaasje, daar ziet hij volstrekt geen bezwaar in.

En toch, dat glaasje strekte hem tot verderf. Daardoor bezocht hij de herberg, daardoor werd hij tehuis lastig en onaangenaam, ja dikwijls ruw in zijne uitdrukkingen en verbitterde het huiselijk leven.

Daardoor . . . maar we zouden haast Rika vergeten, die reeds lang heeft opengegaan en een briefje op tafel legt met de woorden: Van den „Meester”, moeder!

Van den Meester, kind? Zeker weer over „Willem”! Wat zal het nu weer wezen?

Met een angstig hart scheurde moeder de enveloppe open en las het schrijven van den Hoofdonderwijzer der Christelijke school, waarop Willem geplaatst was.

Zeker had de arme vrouw wel reden om bevreesd te zijn voor den inhoud. Willem, haar jongen, was, ronduit gezegd, een rechte deugniet. Vroeger was het een heel aardig ventje geweest. Toen hij drie en vier jaar oud was, had iedereen schik in hem. Zijne vrijmoedigheid, zijn snaaksche invallen, ja zelfs zijne kleine guitenstreken, maakten, dat iedereen om hem lachte en van het vroolijke knaapje hield. Hij was moeders lieveling en kon geen kwaad bij haar doen.

Toen hij naar school ging, werd hij lastiger. Leeren kon hij goed, maar zelden wilde hij opletten.

Op school was 't hem onmogelijk, een half uur stil op de bank te zitten. In plaats van beter werd dit voortdurend slechter. Natuurlijk ging er geen week voorbij, of Willem moest schoolblijven, soms tot zeven uur 's avonds. Maar ook de straffen hielpen bij Willem weinig of niet. Geen schooltijd ging er voorbij, waarin hij geen kattenkwaad uitvoerde.

Nu eens stak hij zijn griffel in den inktkoker en bestreek er het witte schortje mee van Saartje de Groot, die vlak voor hem zat; dan weer liet hij „bij ongeluk” zijne lei op den grond vallen. Op een anderen tijd schopte hij den jongen, die naast

hem zat tegen de scheenen of sloeg hem met een liniaal op het hoofd. Werd er gelezen, dan keek hij zelden na, waar het was en onder 't vertellen zat hij meestal stillietjes met bal of knikkers in de hand. Keek de meester niet naar hem, dan gooide hij met papiertjes door de school of beet gauw van den appel of den wortel, dien hij had meegenomen.

Buiten de school maakte hij het niet veel beter. Ongelukkig had hij een kameraad, Dirk van Stralen, even ondeugend als hij. Die twee waren altijd bij elkaar. Dikwijls gingen zij samen visschen of knikkeren, maar ook dikwijls deden zij minder onschuldige dingen. Deurtje schellen, waardoor de menschen voor niemendal moesten loopen, vonden zij bijzonder aardig. Een emmer met water omschoppen, die toevaltig op straat stond, was voor hen iets zeer gewoons. Honden of katten konden zij zelden met rust laten, ja soms wierpen zij zelfs van uit het dakraampje met steentjes naar de menschen, die zonder erg voorbijgingen. Natuurlijk kwam Willem telkens gehavend thuis. Nu was zijn pet gescheurd, omdat hij die als wapen bij een vechtpartij had gebruikt, dan weer had hij een gat in kiel of broek, om van de builen op zijn hoofd maar niet te spreken. Gedurig kwamen er klachten, nu eens van den meester, dan weer van ouders, wier kinderen hij geplaagd of geslagen had.

Zulk een jongen was Willem. Ik hoop dan ook van harte, dat niemand mijner kleine lezers op hem zal gelijken. Straf kreeg hij genoeg. Willems vader was zeer driftig en sloeg hem somtijds zoo hevig, dat men medelijden zou krijgen met den kleinen deugniet. Op een anderen tijd sloot hij hem zonder eten of drinken in het kolenhok. Maar het één baatte even weinig als het ander.

Vrouw Reijer had van deze dingen veel verdriet. Dikwijls vermaande zij den ondeugenden knaap met tranen in de oogen.

Daarvoor was Willem niet geheel gevoelig, want bij al zijne ruwheid was hij toch spoedig bewogen. Maar een half uur

later was hij zijne goede voornemens en beloften weer vergeten.

Terwijl vrouw Reijer den brief van den meester las, keek Rika haar nieuwsgierig aan. Zij zag wel, hoe moeders gezicht betrok en eindelijk hare oogen vochtig werden. Geen wonder, want het schrijven luidde aldus :

Den Heer Reijer alhier.

Tot mijn leedwezen was ik genoodzaakt, heden morgen uw zoontje naar huis te zenden en voorloopig van de school te verwijderen. Niet alleen is hij voortdurend ongehoorzaam, maar hij is zelfs gevaarlijk voor andere kinderen.

Van morgen in de school komende, duwde hij onverwachts Saartje de Groot, die zich even de handen verwarmde, tegen de kachel, zoodat het kind zich deerlijk brandde. Vóór er grootere ongelukken plaats hebben, ben ik zoo vrij, hem van de school te verwijderen.

Inmiddels verblijve ik enz.

DE HOOFDONDERWIJZER.

„Wat moeten wij toch beginnen?” zei moeder Reijer, toen zij dit briefje aan Rika had voorgelezen. „Welk een wilde, onnadenkende jongen is hij toch! Hij had dat arme kind wel levenslang ongelukkig kunnen maken! Rika, je mag vandaag wel eens bij De Groot gaan vragen, hoe of het die arme Saartje gaat!”

„Maar waar is Willem nu? Hij durft zeker niet thuis te komen en blijft maar op straat loopen! Wat zal je vader boos

zijn! Als hij den jongen maar niet al te hard straft!” Zoo zat moeder Reijer alweer in duizend angsten. Zelf al te goed en te zacht voor zoo'n bengel, beefde zij terug voor de te groote strengheid van haar man!

Alles gebeurde dan ook, zooals zij gevreesd had. Willem, niet wetende, dat meester een briefje had gezonden, kwam thuis, alsof er niets gebeurd was. Maar Reijer, die alles van zijne vrouw gehoord had, raakte hierdoor haast buiten zichzelf van toorn. Hij gaf zijn zoon eene geduchte kastijding, ja sloeg hem zóo, dat de moeder het niet kon aanzien. Vruchteloos beproefde zij tusschenbeide te komen. Zij kon dit tooneel niet langer bijwonen en ging snikkende de deur uit. De straf leek dan ook veel op eene mishandeling.

Toen Reijer eindelijk den jongen genoeg had geslagen, sleurde hij hem mee en sloot hem op in een kolenhok. Daar kon men hem nog urenlang hooren snikken, tot het eindelijk stil werd. Vrouw Reijer wilde den knaap eene boterham brengen, maar Reijer verbood het, zeggende, dat zoo'n jongen geen eten verdiende!

Den volgenden morgen ging Reijer met zijn zoontje naar de school, vertelde hoe de knaap gestraft was en verzocht den hoofdonderwijzer, hem nu weer als leerling aan te nemen. De meester weigerde dit, maar stond eindelijk toe, dat Willem na acht dagen weder ter school kwam.

Of de straf geholpen had? Dat zullen we zien in het volgende hoofdstuk.

(Wordt vervolgd.)

DE DEUGEN GEBSTRAFT.

Klaas Wachter moest op de heide de schapen hoeden. Hij was een eerste grappenmaker en mocht gaarne met anderen een loopje nemen. Als hij met de kudde dicht bij het dorp was, riep hij vaak :

„Daar komt een wolf aan! Een wolf! Een wolf!” Vele menschen kwamen dan aangeloopt, om den wolf te zien en, zoo mogelijk, te verjagen. Maar Klaas lachte ze dan hartelijk uit, zoodat ze boos wegliepen.

Op een zekeren dag kwam er echter werkelijk een wolf. Klaas begon nu zoo hard hij kon te roepen :

„Daar komt een wolf aan! Een wolf! Een wolf!”

Hij had dit evenwel reeds zoo vaak geroepen, zonder dat het waar was, dat thans niemand hem geloofde. Men dacht in het dorp, dat hij weer voor den grap riep, zoodat niet één hem ter hulpe snelde. De wolf beet dus ongestoord verscheidene schapen, verscheurde er vier of vijf en snelde met één schaapje weg. Nu had Klaas berouw van zijn vroegere grappen, doch dat berouw kwam thans te laat.

J. K.

Door liefde behouden.

Een verhaal uit het leven

DOOR

J. SCHOUTEN.

II. Op de vlucht.

(Vervolg van bladz. 10.)

Enige dagen later wandelden twee jongens samen naar school. 't Waren Willem Reijer en Dirk van Stralen. Zij praatten zoo druk met elkaar, of zij groote menschen waren, die de belangrijkste zaken te verhandelen hadden. 't Was dan ook een gewichtig onderwerp; zoo gewichtig, dat zij er reeds eenige dagen over gesproken hadden en zij zelfs vergaten, de honden te plagen, die zij op straat tegenkwamen.

Willem en Dirk hadden samen een *plan* beraamd. Dirk, een jaar ouder dan Willem, had het 't eerst bedacht en het Willem voorgesteld.

Aanvankelijk deinsde Willem er voor terug; hij hield teveel van zijne moeder, om haar te kunnen verlaten. Dirk had echter zoo lang aangehouden, tot zijn kameraad eindelijk had toegestemd en zelfs schik in de zaak begon te krijgen.

Wat hadden de jongens verzonnen? 't Was de dwaasheid zelve, en een bewijs, hoe bedorven, maar ook hoe onnoozel de beide knapen nog waren.

Luisteren wij eens even, wat zij met elkaar bepreken.

„Ja, Willem! 't Is maar 't beste, dat wij er vandoor gaan, vindt je ook niet?”

„Zeker, herneemt Willem; wij kunnen

thuis toch geen goed doen. Vader heeft mij onlangs half dood geslagen, toen ik bij ongeluk Saartje de Groot tegen de kachel had geduwd. 't Was zoo heel erg niet, want gisteren was zij weer beter.

Op school gaat het ook slecht. Wie krijgt er altijd straf? Ik natuurlijk. De meester broemt altijd op mij. Eergisteren moest *ik* in den hoek staan, omdat Gerrit Wendels mijn pen had afgenomen en ik hardop riep, dat hij die terug moest geven. Zoo gaat het altijd. Maar ik houd het niet langer uit. Dan liever de wijde wereld in!”

„'t Gaat je net eender als mij, antwoordt Dirk. Wie is er thuis altijd de zondebok? Dirk natuurlijk. Maar zij zullen vreemd opkijken als ik eenmaal weg ben! Doch wij moeten het niet bij zeggen laten. Doen is beter. Je hebt een goede spaarpot nietwaar? Ik heb geen cent.”

„Nu, de mijne is goed gevuld. Ik kreeg onlangs van oom Klaas nog twee kwartjes op mijn verjaardag. Nu heb ik in 't geheel drie gulden zes en veertig cents. Maar zouden we daarmee het land uit kunnen komen?” vraagt Willem.

„Ben je dwaas, jongen”, zegt Dirk lachende, „dat is veel te weinig. Maar 't is in allen gevalle genoeg om ieder een kaartje te nemen en naar Rotterdam te sporen. Zijn we daar eenmaal, dan wachten we den avond af, gaan naar de haven en sluipen ongemerkt op eene zeeboot, even voor die afvaart. We kunnen dat wel zoo doen, dat de kapitein niets merkt. Zijn we eenmaal

in volle zee, dan kunnen we ons vertoonen."

"Als hij ons maar niet overboord werpt, want dan zijn we voor de haaien! merkt Willem op.

"Wanneer je zoo bang bent, moet je maar thuis blijven," antwoordt Dirk vinnig. "De kapitein kan best zulke jongens als wij zijn, gebruiken. Misschien worden we nog wel eens admiraal, zooals Piet Hein en De Ruiter. In allen gevalle zullen we een plezierig leven hebben, veel prettiger dan op de schoolbanken."

"Dat geloof ik ook" zegt Willem. "Maar wanneer zullen we nu vertrekken, denkt ge?"

"Lang moeten we niet wachten, meent de ander. Van uitstel komt afstel. Laten we 't maar op van middag bepalen. Je gaat om twaalf uur heel gewoon naar huis om te eten, brengt 's middags het geld mee en dan gaan we in plaats van naar school, op reis. Begrepen?"

"Volkomen, zegt Willem. Ik hoop maar, dat het plannetje goed gelukt."

Dienzelfden avond heerschte er in Reijers gezin groote angst. "Waar blijft Willem toch?" zeiden vrouw Reijer en Rika tot elkaar. "Zou de jongen alweer school moeten blijven? 't Beste is, dat gij even naar school gaat, zei moeder. Rika ging, maar kwam spoedig met de boodschap, dat Willem dien middag niet ter school was geweest. En nu was het reeds zeven uur! Zou hij dan bij Dirk van Stralen zitten? Weer ging Rika er op uit, maar hoorde weldra, dat ook Dirk nog niet was thuisgekomen en de Van Stralens evenmin wisten, waar hij gebleven was.

Nu werd de zaak ernstig. 't Was wel te begrijpen, dat de jongens samen waren weggegaan, maar waarheen? Dat was de vraag. Reijer, anders niet gauw van streek, werd nu werkelijk ook ongerust. Zelf ging hij de stad in en vroeg aan ieder naar de beide jongens, maar, vreemd genoeg, niemand had de knapen gezien. Zoo werd het acht uur, negen uur en nog waren de jongens niet te vinden. Moeder Reijer werd gedurig angstiger. "O, als hij maar niet

verdronken is! Misschien zijn de jongens wel stil gaan roeien op de rivier!"

Die gedachte liet de arme vrouw rust noch duur. In den laten avond ging zij nog de straat op, de stad uit en liep snikkend buiten aan de rivier in het duister te turen of zij ook een spoor van haar Willem gewaar werd! Zij vroeg den veerman of er ook dien avond jongens van hem een bootje gehuurd hadden, maar de veerman antwoordde, Willem al in geen weken gezien te hebben.

Om tien uur ging Reijer naar den Burgemeester en verhaalde, wat er was voorgevallen. Deze beloofde te doen, wat hij kon, zond een paar agenten uit, maar zonder eenig gevolg.

Schrikkelijk was het voor de bedroefde ouders, om zoo den nacht in te gaan. Vrouw Reijer ging in de eenzaamheid en stortte haar hart uit voor den Heere. Zij smeekte Hem, te waken over Willem, waar hij zich dan ook mocht bevinden. Toen beproefde zij te slapen. Lang was dat vruchteloos; eindelijk viel zij in een onrustigen sluimer. Zij droomde. Alleen stond zij aan den oever der rivier. In het midden lag Willem, haar jongen. Beide handen strekte hij naar zijne moeder uit en smeekte om hulp. Maar zij kon hem niet bereiken. Even spartelde hij nog om boven te blijven, toen zonk hij.

Met een angstkreet wordt vrouw Reijer wakker. Maar wat is dat? Wordt er gescheld?

Ja waarlijk, daar hoort zij haar man de trap afgaan, een kort gesprek voeren en weer naar boven komen. Schielijk is zij opgesprongen, Reijer tegemoet.

"O, daar is hij, mijn jongen!" barst de ontroerde moeder uit, toen zij tot hare verbazing Willem terugziet. "O, mijn kind! Waarom hebt gij mij dit aangedaan?" vraagt zij snikkende.

Geen woord komt er over Willems lippen. Hij, anders zoo spoedig met zijn woorden gereed, staat nu met doodsbleek gezicht en neergeslagen oogen voor zich te staren. Alleen het trillen van zijn lippen verradt zijne onrust en zijne ontevredenheid.

„Jongen, geeft gij uwe moeder geen antwoord?” zegt de bedroefde vrouw. „Uw vader en ik hebben den ganschen avond naar u gezocht. Gij hadt eigenlijk zware straf verdiend! Vertel nu eens, hoe gij er toe gekomen zijt om weg te loopen en waar gij geweest zijt!”

Reijer had al dien tijd dat tooneel zwijgend aangestaard. Inwendig kampte hij met zijn toorn, die de overhand behield, nu de vreeze weg was. „Neen, vrouw!” zegt hij. „Van avond niet meer. Morgen zullen we hem wel nader spreken. Ik moet er eens ernstig over denken, wat ik met den jongen doen zal!”

Willem stond nog altijd schuw bij de deur alsof hij niet in het ouderlijk huis, maar bij vreemden was.

„Willem,” zeide zijne moeder, „ga dan maar naar bed. Vergeet niet, vooraf uwe knieën te buigen om den Heere te smeeken, uw misdrijf u te vergeven en Hem te danken, dat Hij u weer veilig tehuis heeft gebracht.”

Willem ging. Of hij moeders raad gevolgd heeft?

Ach! Ik vrees van neen. Wel hoorde moeder, die nog een poos wakker lag, af en toe een gesmoord snikken, komende uit de alkoof, waar Willem lag. Eindelijk werd alles stil. Willem was ingeslapen. Hoewel hij den Heere vergat en zondigde tegen Gods geboden, nochtans waakte God over hem en deed hem den volgenden morgen weder in gezondheid ontwaken.

Hoe was Willem weer thuis gekomen?

Nu, dat is spoedig verteld. Stoutmoedig waren de twee gelukzoekers in den trein gestapt en hadden de reis naar Rotterdam gemaakt. Niemand had hen met vragen lastig gevallen. Daar gekomen, hadden zij een paar uur door de stad geslenterd, tot het duister begon te worden. Toen begaven zij zich naar de haven, waar de groote zeeschepen lagen, bestemd voor Londen, Hamburg, en andere plaatsen in het Buitenland. Langen tijd liepen zij heen en weer, keken overal rond en waagden ein-

delijk schoorvoetend de loopplank op te gaan van een groote stoomboot, bestemd voor Engeland. „Die zal van avond nog vertrekken” denken zij, ziende de groote rookwolken, die uit de pijp opstijgen.

„Willem, jij voorop!” zegt Dirk.

Willem waagt het. Nauwelijks evenwel heeft hij zijne voeten op het dek gezet of daar roept een knecht hem toe: „Jongen, wat moet jij daar?”

Willem zag, dat hij ontdekt was en wist niets beters te doen, dan zoo gauw hij kon, weer weg te loopen. Het plan was mislukt.

Nu was goede raad duur.

Wat zouden de beide knapen beginnen?

„Wij kunnen toch den nacht niet onder den blooten hemel doorbrengen” zeide Willem.

„Neen, dat gaat moeielijk”, stemde Dirk toe. „Wij moeten op de boot. Zij staat op het punt van te vertrekken.”

„Zullen we het dan nog eens probeeren”, vroeg Willem.

„Zeker,” is Dirks antwoord. „’t Is het eenige, wat we doen kunnen. In ’t ergste geval maken we ons bekend.”

Zoo gezegd, zoo gedaan. De jongens wachtten het oogenblik af, dat eenige passagiers aan boord gingen en meenden toen ongemerkt tusschen de anderen te kunnen doorsluipen. Maar dat ging niet zoo gemakkelijk, als zij gedacht hadden. Weer roept een matroos hun toe: „Jongens, wat moet je hebben?”

„O,” zegt een ander, „dat zijn dezelfde jongens, die ik daar straks al heb weggejaagd. Zal je nu dadelijk heengaan en voor goed?”

„Wij willen den kapitein spreken,” antwoordt Dirk van Stralen, die het uiterste wil beproeven.

„Daar heeft de kapitein geen tijd voor” antwoordt de matroos. „Maak nu maar heel gauw, dat je weg komt!”

Juist willen de jongens weggaan, toen een man van circa 40 jaren van een streng, ontzagwekkend uiterlijk tot Dirk zegt: „Nu, knaap! Wat wil je dan? Ik ben de kapitein.”

Dirk schrok, toen hij daar zoo onverwacht voor den gezagvoerder van het groote zeeschip stond. Maar hij verstoutte zich en antwoordde :

„Wij willen in uw dienst treden, heer kapitein. Kan u ons als scheepsjongens gebruiken? Wij zullen ons best doen.”

„Zoo, zoo! hernam de kapitein. Je namen en woonplaats?”

„Ik ben Dirk van Stralen en mijn kameraad heet Willem Reijer. Wij wonen te X . . . en zijn met de spoor van middag meegekomen.”

„Juist. En je vader? Is die ook meegekomen?”

„Neen, mijnheer.”

„Dat is vreemd. Weten je ouders ervan, dat je hier zijt?”

„Neen, mijnheer de kapitein. Wij hadden thuis zulk een slecht leven en moesten daarom stil weggaan.”

„Hm! Nu weet ik genoeg” denkt de kapitein. Maar hardop zegt hij: „blijft dan maar zoolang hier, jongens.”

Daarop geeft hij op zachten toon een bevel aan een der matrozen, die onmiddellijk het schip verlaat.

De jongens zijn in groote spanning. Wat zal er met hen gebeuren? Zullen zij mogen medegaan?

Weinige oogenblikken daarna komt de matroos terug. Maar hoe ontstellen zij, toen hij twee agenten van politie medebrengt.

De kapitein spreekt ook tot hen eenige woorden en daar moeten Dirk en Willem tusschen de beide agenten mede.

Verzetten durven zij zich niet. Veel

spreken, evenmin. Niet wetende, wat hun boven het hoofd hangt, gaan ze gewillig mede.

Waar zal men hen brengen?

Naar de gevangenis, misschien?

„Ach, wat ben ik begonnen” zegt Willem in zichzelf.

Na eenige straten te hebben doorgelopen, komen zij weder aan het station. Een der agenten neemt kaartjes voor de jongens en eer zij het weten, zitten zij weer samen in den trein.

Daar zitten zij nu weer bij elkander, ternauwernood bekomen van verwondering over hetgeen met hen heeft plaats gehad.

„Waar zou deze trein heengaan, Dirk?” zegt Willem.

„k Weet het niet,” is Dirks antwoord. „Ik geloof naar X.”

„Als wij daar aankomen, zullen wij dan weer naar huis gaan?” vraagt Willem verder.

„Ik niet, dat begrijp je,” zegt Dirk. „Zoolaf zult gij, hoop ik, ook niet zijn.”

De kwade jongens hadden echter buiten den waard gerekend. Want, wel kwamen ze te X. aan, maar daar werden zij weder opgewacht door twee agenten van politie, die een telegram uit Rotterdam hadden ontvangen, dat zij aan den trein moesten staan, om de jeugdige vluchtelingen op te wachten.

Een der agenten nam Dirk met zich mede en de ander Willem. Zoò brachten zij de ongehoorzame knapen bij hunne bedroefde ouders terug.

(Wordt vervolgd.)

NAAR HET NOORDEN

DOOR

J. J. WOLBEEK.

Wanneer ge een kaart van Europa met de hoofdverkeerwegen voor u legt, zult ge daarop een lijn zien aangegeven, ongeveer in de richting naar het Noord westen. Het uiteinde dier lijn vindt ge bij de plaats

Reikjavik op het eiland IJsland. U van dat stuk land, zoover in zee gelegen iets mede te deelen, is het doel van dit schrijven. De lijn, waarvan we daar spraken, geeft de richting aan, die de stoomboot

Door liefde behouden.

Een verhaal uit het leven

DOOR

J. SCHOUTEN.

III. Onder het ijs.

(Vervolg van bladz. 28.)

et voorgevallene maakte op Reijer en zijne vrouw een diepen indruk. Nu eerst begrepen zij recht, hoever het reeds met hun kind gekomen was. Beiden vreesden zij voor de toekomst en vroegen zich af, wat er toch wel van hun jongen worden zou, die op zoo jeugdigen leeftijd reeds zoo verhard was in de zonde.

Aan straf en vermaningen lieten zij het niet ontbreken. Reijer werd nog strenger voor Willem dan tevoren. Ternauwernood mocht de knaap nu alleen de deur uitgaan, bevreesd als zij waren voor eene herhaling van het gebeurde.

In den grond der zaak had Reijer een gevoel van bitterheid in zijn hart tegen den knaap, dien hij zoo moeielijk regeeren kon; een gevoel, dat telkens opkwam, zoo dikwijls hij hem zag. Hij had moeite, zijn zoon een vriendelijk woord toe te spreken.

Willem bemerkte zeer goed, dat zijn vader nog minder van hem hield dan vroeger. In plaats van echter te trachten, de verloren liefde opnieuw te winnen, ontweek hij zijn vader, zooveel 't hem mogelijk was.

Met vrouw Reijer was het anders. Meer nog dan haar man leed zij onder het verdriet, haar door Willem aangedaan. Wie telt de tranen, die zij in de eenzaamheid schreide?

Maar toch, dit gevoelde zij, 't was en bleef haar kind, dat zij moest opvoeden en moest brengen tot den Heere. Daarom vuriger nog dan tevoren riep zij tot Hem, die uitkomst geeft in iederen nood. Ernstiger dan ooit vermaande zij den knaap, wees hem op het verkeerde van zijn gedrag en drong hem, toch met al zijne zonden en schuld te vluchten tot den Heere Jezus, die ons alleen op den goeden weg kan brengen en houden.

't Scheen wel, dat al hare moeite vergeefs was. Willem luisterde gewoonlijk met een onwillig oor. 't Onaangenaamst vond hij het, als zij sprak over God, die alle dingen hoort en ziet. Als zij sprak over het toekomstend oordeel, en er den knaap met allen ernst op wees, dat de Heere eenmaal zijn Rechter zijn zou en hem zou straffen voor al het kwaad, dat hij had bedreven.

Hoe welmeenend zijne moeder ook sprak, Willem nam het niet ter harte en bleef even onverschillig als altijd. Duidelijk kunnen wij dit bespeuren, als wij het gesprek beluisteren, dat Willem en zijne moeder samen voerden.

't Was Maandagmorgen acht uur. Nog een goed half uur en Willem moest naar de school.

„Willem! Ken je het psalmversje al?” vroeg zijne moeder.

Willem moest iederen Maandagmorgen op de school, één psalmversje opzeggen. 't Was waarlijk eene kleine moeite, zoo'n

versje te leeren, daar hij er de heele week tijd voor had. Maar gewoonlijk dacht hij er niet om, vóór de meester gereed stond, het hem te overhooren. Dan kende hij het niet en moest het na schooltijd blijven leeren.

„Och moeder! Ik zou 't wel geleerd hebben, maar ik ben mijn psalmboekje kwijt” geeft hij ten antwoord.

„Waarom heb je 't dan niet behoorlijk weggelegd” zegt de moeder. Nu geeft zij hem haar eigen kerkboek met zilveren sloten en beveelt hem, het spoedig te leeren.

Willem had een goed geheugen en begon dadelijk.

't Was psalm 130 vers 2.

„Zoo Gij in 't recht wilt treden
O Heer! en gadeslaan
Onze ongerechtigheden
Ach! Wie zal dan bestaan?
Maar neen! Daar is vergeving
Altijd bij U geweest.
Dies wordt Gij Heer! met beving
Recht kinderlijk gevreesd.

't Was hem maar te doen, om 't zoo gauw mogelijk te kennen. Daarom dreunde hij zoo snel mogelijk achter elkander de regels op, zonder er bij te denken, wat deze heerlijke woorden beteekenden. Indien het Fransch of Duitsch was geweest, zou Willem er niet minder van begrepen hebben dan nu. Waarlijk niet, omdat het hem aan verstand ontbrak, maar alleen, omdat hij zich geene moeite gaf er over na te denken.

„Foei, Willem!” zegt zijne moeder, „moet gij zoo onverschillig omgaan met Gods Woord?”

„'t Is me ook een versje! Ik begrijp er niets van. Wat heb ik daar nu aan?” geeft hij gemelijk ten antwoord.

„Kind! Spreek zoo niet,” zegt de moeder smartelijk getroffen. „In dat versje hebt gij alles, wat gij voor de eeuwigheid noodig hebt. Bid den Heere, dat Hij uwe oogen opene en gij het bij het licht des Heiligen Geestes moogt leeren verstaan.

Zoudt *gij* voor God bestaan kunnen, Willem, als Hij uwe ongerechtigheden gade-

sloeg? Hoe schrikkelijk zou uw lot zijn, als Hij met u *naar recht* handelde. Kind! Bedenk toch, dat wij allen van nature zondig en verloren zijn voor Gods aangezicht.

Hoe dikwijls zijt gij uwen ouders en meesters ongehoorzaam geweest, die God toch over u gesteld heeft. Daarmee hebt gij gezondigd tegen den Heere zelve. Geen dag gaat er voorbij, waarin gij niet Zijne geboden overtreedt. In plaats van voor Hem te leven, bedenkt gij dagelijks alleen, hoe gij allerlei kwaad zult uitvoeren! Willem! wat zult gij antwoorden, als Hij u daarover rekenschap afvraagt?”

Willem zweeg. Hij keek nauwlettend in zijn boekje, alsof hij ijverig leerde. Toch was hij niet op zijn gemak. Er was eene stem in zijn binnenste, die zeide, dat moeder eigenlijk gelijk had. 't Was de stem van God, die door het geweten tot hem sprak en hem waarschuwde voor het verderf, dat hij tegenging.

Maar die stem wilde Willem liever niet hooren. Hij verzette er zich inwendig tegen en dacht: „Welk een akelig versje is dat toch! Ik zal blij zijn, als ik het heb opgezegd. Dan zal ik het maar gauw weer vergeten!”

Maar hij zou het niet vergeten! God zelve zou het met vlammend schrift schrijven op de tafelen van zijn hart en dat versje, het zou hem later liever zijn dan alle liederen dezer wereld!

O, kinderen! Ik weet niet, of gij eene moeder hebt, zooals vrouw Reijer was. Maar *als* gij er zoo eene hebt, dankt er dan den Heere vurig voor, en hebt haar hartelijk lief, want dan schonk God u in haar het beste, wat Hij u op aarde geven kon!

Want, welk eene moeder was deze vrouw! Zelve zoo zwak van lichaam en telkens lijdend, dacht zij niet aan zichzelf, maar steeds aan anderen. 't Gesprek met Willem had diepen indruk op haar gemaakt. Zijne onverschilligheid had haar pijnlijk aangedaan. Zij hoopte zoo telkens, verandering ten goede te zien in den knaap. Zoo dikwijls had zij reeds den Heere aangeroepen

en Hem gesmeekt, haar kind te bekeeren! Ach! Zou zij dat nimmer mogen aanschouwen?

Maar toch, een andere weg was er niet. God alleen kon helpen. Hij, de Almachtige, kon alleen dat stugge, harde gemoed van haar kind verbreken. En daarom, toen Willem naar school was, ging zij weder alleen naar haar kamertje. Daar knielde zij neder en riep tot den God haars levens.

Zij stortte het bedroefde hart voor Hem uit en smeekte Hem om redding, om genade voor haar kind, dat zij, ondanks zijn onbuigzaam karakter, zoo liefhad.

Zij pleitte bij den Heere op Zijn Verbond, dat Hij toch ook met dit kind gesloten had. „'t Is toch, zeide zij, gedoopt in Uwen driemaalheiligen Naam. Gij hebt toch ook van mijnen Willem gezworen, dat Gij geen lust hebt in zijnen dood, maar daarin, dat hij leve en zich bekeere. Bij U toch is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt.”

Zoo bad en worstelde zij onder een vloed van tranen. Eindelijk stond zij op. Een kalme rust was op haar gelaat. Zij was getroost en gesterkt. Zij geloofde, dat ondanks alles, haar kind niet zou verloren gaan. Want Hij, de trouwe God des Verbonds, zou te Zijner tijd redding geven.

Eenige dagen later was het Zondag. In het kerkgaan had Willem nooit veel lust. Gewoonlijk zat hij in Gods huis rond te kijken en aan allerlei dingen te denken in plaats van te luisteren naar de prediking van het Woord, dat hem wijs had kunnen maken tot zaligheid. Liever bleef hij thuis of ging naar zijne makkers.

Daar vader en moeder evenwel wilden, dat hij meeging, kon hij het moeielijk laten.

Op zekeren Zondag zeide moeder tot hem, dat hij alleen naar de kerk moest gaan.

Vrouw Reijer, die af en toe sukkelende was, voelde zich niet al te wel en vond het daarom beter, thuis Gods Woord of een stichtelijk boek te lezen. Reijer zelf was verhinderd. Hij moest wegens dienstzaken naar het Postkantoor.

Want, jammer genoeg, ook op den Dag

des Heeren gaat de Postdienst in ons land evengoed door als op andere dagen. Daardoor moeten duizenden ambtenaren, in plaats van den Dag des Heeren aan God en Zijn dienst te wijden, hun gewone werk doen. Zoo ging het ook Reijer. Eenmaal in de vier weken had hij een vrijen Zondag. Nu moest hij evenwel brieven rondbrengen en was daardoor verhinderd, op te gaan naar Gods huis. Zoo kwam het, dat Willem alleen ter kerke zou gaan.

Moeder vermaande hem goed te luisteren en zeide: „Pas op, jongen! dat je me straks vertellen kunt, waarover de dominé gepreekt heeft.” Weinig vermoedde de arme vrouw, hoe zij haar kind zou terug zien!

Want, Willem zou dien morgen niet naar de kerk gaan. Wel was hij het van plan, maar daar komt hij Dirk van Stralen tegen met een paar schaatsen in de hand. De jongens hadden elkaar een tijdlang buiten de schooluren niet gezien. Reijer had, sinds de vlucht, die wij in 't vorige hoofdstuk verhaald hebben, aan Willem allen omgang met Dirk verboden.

„Zoo Dirk! ga je schaatsenrijden?” zegt Willem. „Ja,” is het antwoord. „Op de gracht, achter het plantsoen. En jij?”

„Ik ga naar de kerk” zeide Willem.

„Naar de kerk?” spotte Dirk. „Begin je zoo vroom te worden, ventje? O ja, je moet ook dominé worden, is het niet?”

„Kom, ga liever met mij mee schaatsenrijden, dat doe je toch ook liever, dan je in de kerk zitten vervelen, is het niet zoo?”

't Was werkelijk Willems voornemen geweest naar de kerk te gaan. Maar spot was iets, dat hij o zoo moeielijk verdragen kon. Hoe kwam het, dat hij zich nu plotseling er voor *schaamde*, dat hij op den rustdag naar Gods huis ging?

„Ja natuurlijk, ik zou ook liever schaatsenrijden,” zegt hij. „Maar ik heb geene schaatsen bij mij. Ik kan ze nu toch moeielijk thuis gaan halen?”

„O, dat is niemendal,” zegt Dirk. „Ga maar met mij mee, dan geef ik je de schaatsen van mijn broer. Die zijn je misschien wel iets te groot, maar dat hindert minder.”

„'k Heb er toch niet veel zin in, Dirk,” zeide Willem.

Dirk keek zijn kameraad vreemd aan. „Hebben ze je thuis zoo onder de plak gekregen? Wel, wel, Willem begint een zoet jongetje te worden. Dag, brave Hendrik! Ga jij maar stilletjes naar de kerk, hoor!”

Willem kreeg een kleur tot achter de ooren. Waarom schamen wij ons voor goede dingen dikwijls veel meer dan voor kwade? Ach, hoe talloos velen werden uit valsche schaamte dienaren der zonde! Willem had gearzeld om mede te gaan. De ernstige vermaningen zijner lieve moeder waren niet geheel zonder indruk op zijn hart gebleven. Hij had wel gewild, dat hij Dirk niet was tegen gekomen. Maar nu Dirk hem uitlachte en bespote, begon hij zichzelf toch ook dwaas te vinden en zeide hij eindelijk: „ik ga mede.”

Dirk wist ongemerkt weer in huis te komen, de schaatsen van zijn broer te krijgen, en, geen half uur later, of de beide knapen zwieren op de ijsbaan en zijn de kerk, hunne ouders, ja alles vergeten voor het genoeg, dat zij op dat oogenblik smaken.

Als zij ook hadden bedacht, hoe zij den Dag des Heeren ontheiligden, zou al hunne pret zijn vergald geweest. Maar daar bekommerden zij zich niet over. 't Eenige wat hun slecht beviel, was, dat zij de eenige ridders waren op de groote ijsvlakte.

Geen wonder! 't Was onder kerktijd en bovendien, de meeste liefhebbers vertrouwden het ijs nog niet en wachtten liever, tot het sterker was.

't Was dan ook inderdaad gevaarlijk. Hier en daar waren er in het ijs plekken zoo zwak, dat men er onmogelijk overheen kon gaan, zonder er doorheen te zakken. 't Ging echter goed en daarom werden de jongens hoe langer zoo stoutmoediger. Maar, wat is dat? Krik, krak, gaat het onder Willem, die vooruitrijdt. Dirk, door dit geluid gewaarschuwd, houdt op en ziet tot zijn grooten schrik, dat Willem door het ijs zakt.

„Help, help!” roept hij, maar niemand verschijnt.

„Help, help! Willem Reijer verdrinkt,” roept hij in doodsangst uit.

Inderdaad was Dirk teneinde raad. Willem was half onder het wak geschoten. Zien kon hij hem nog wel, maar hoe zijn kameraad te helpen? 't Scheen wel onmogelijk. Op de knieën voortkruipende, poogt hij Willem te grijpen, maar het ijs breekt af en weinig had het gescheeld of Dirk was denzelfden weg van zijn vriend gegaan.

Verschrikt gaat hij terug en schreeuwt nog eens uit alle macht om hulp.

Gelukkig wordt hij gehoord. De tuinman, die het plantsoen in orde hield en juist aan de gracht woonde, had het angstig hulpgeroep gehoord. Dadelijk vliegt hij naar buiten, gevolgd door zijne twee zoons, Gerrit en Hendrik. Spoedig zijn ze op de plaats des onheils, maar zij zien wel, dat ook zij den knaap niet kunnen bereiken.

„Haal spoedig een stevig eind touw, Hendrik” roept Gerrit, de voortvarendste van het tweetal. Hendrik is in een oogenblik terug. Gerrit bindt het touw om zijn lichaam en terwijl zijn vader en Hendrik het touw stevig vasthouden, tracht Gerrit, op handen en voeten op het brokkelig ijs voortkruipend, den drenkeling te bereiken. Maar, helaas! 't Gaat niet. Het zwakke ijs kan den zwaargebouwden jongeling niet dragen. Zonder het touw zou hij wellicht als offer zijner hulpvaardigheid zelve zijn omgekomen. Hij zakt door het ijs heen en wordt door de beide anderen weder op den kant getrokken.

Al dien tijd lag daar Willem, nog half tusschen de ijsbrokken zichtbaar, onbeweegelijk. Waarom bewoog hij zich niet? Was hij reeds verdronken?

Waarlijk, zou niet alle kans op redding verkeken zijn, dan kon er geen oogenblik worden verloren.

„Haal een ladder, een lange, maar gauw, gauw” schreeuwde Gerrit.

De ladder werd gehaald, op het ijs gelegd, het touw daaraangebonden. Het an-

dere einde wierp men Dirk toe, die nog altijd, bevende van angst, met de schaatzen aan op het ijs stond.

„Slinger het touw om hem heen en houdt het einde vast” roept de tuinman Dirk toe. Dat was gemakkelijker gezegd dan gedaan. Hoe dikwijls Dirk ook wierp, 't wou niet gelukken. Eindelijk over de ladder voortkruipende, bindt hij het den bezwijmden knaap om het lijf en nu was het moeilijke volbracht.

Door de ladder voorzichtig op den kant te trekken, trok men ook Willem mee en had men den knaap eindelijk aan den oever.

Inmiddels stond er eene menigte volks bij de gracht het reddingswerk aan te zien.

Juist ging de kerk uit, waar Willem zou heengegaan zijn; wat hij, zoozeer tot zijn ongeluk, verzuimd had. De meeste kerk-gangers kenden den knaap. Allen hadden medelijden met hem, maar niemand verwonderde zich over hetgeen er geschied was, zoozeer was zijne ongehoorzaamheid door het geheele stadje bekend.

Spoedig is er eene draagbaar bij de hand, waarop de jeugdige drenkeling voorzichtig wordt neergelegd, terwijl Gerrit en Hendrik de treurige taak op zich nemen, den knaap bij zijne ouders te brengen, gelukkig wonende op slechts weinige minuten afstands.

(Wordt vervolgd.)

Gehoorzaam tot den dood.

Een knaapje stond op 't brandend dek,
En allen waren reeds gevloën;
De vlammen lekten reeds aan 't wrak,
Verlichtend om hem hel de doën.

Toch schoon en schitt'rend stond hij daar;
Beheerschende, naar 't scheen, den storm;
Een schepsel van heroïsch bloed,
Maar in een' kinderlijken vorm.

De vlam rolt voort: — hij wil niet gaan
Dan op zijns vaders woord; —
Zijn vader, — die alrêe gedood,
Zijn zwakke stem niet langer hoort.

Weer riep hij luid: „Zeg, vader! zeg,
Is nu mijn werk gedaan?”
Hij wist niet, dat de hoofdman, ach!
Zijn zoon niet zeggen kon te gaan.

„Spreek, vader!” riep hij nog eens weer,
Indien ik nú mag gaan!?”
Het gieren slechts antwoordt hem,
— En 't vuur maakt sneller baan.

Reeds voelt hij, dat zijn wenkbrauw zengt,
Reeds schroeit zijn krullend haar,
Toch op zijn doodelijken post,
In dapp're wanhoop staat hij daar.

Nog eenmaal slechts klinkt luide
Zijn stemme: „Mag ik gaan?”
Als snel, om hem, door zeil en dek,
Het vuur zich maakt een baan.

In wilde pracht werd 't schip gehuld,
Tot zelfs de vlag vat vuur;
De vlammen boven 't dapp're kind
Ze schenen wolken aan 't azuur.

Daar werd een donderslag gehoord;
Het schip barst plots vaneen;
Des knaapjens assche ligt gestrooid
Langs 't woelig oppervlak der zeën.

Met mast en vlag, die ridderlijk
Hun aandeel namen in den strijd;
Maar 't edelst was, wat hier verging,
Dat jonge hart, ten dood gewijd.

K.

A.

Door liefde behouden.

Een verhaal uit het leven

DOOR

J. SCHOUTEN.

IV. Tot hiertoe en niet verder!

(Vervolg van bladz. 53.)

Rika, ga eens buiten kijken, of gij Willem ook ziet, ik geloof, dat de kerk uitgaat" zegt moeder Reijer tot haar dochttertje.

Terwijl Rika voor de koffie zorgde, had moeder haar iets uit een stichtelijk boek voorgelezen en zoo hadden zij althans eenige vergoeding gehad voor het gemis der prediking. Nu begon moeder echter weer om haar jongen te denken. Rika ging naar buiten, maar stond verbaasd over den grooten oloop van volk. Zij gaat eens kijken, maar wat is dat? Een paar mannen dragen eene baar, waarop een knaap ligt, met een kleed bedekt. Eene vreeselijke angst grijpt het meisje aan.

"O, wie is het? Wie is het?" roept zij. Niemand antwoordt, zij ontmoet slechts medelijdende blikken. Eindelijk zegt Gerrit van den tuinman: „Schrik niet, Rika. 't Is Willem, hij heeft in 't water gelegen, maar zal, hopen we, spoedig weer opknappen. Ga nu gauw naar huis en waarschuw je moeder, anders mocht zij eens te veel ontstellen."

Rika, die van schrik een oogenblik gestaan had als een wezenlooze, kwam door de gedachte aan hare moeder weder tot bezinning.

Snel loopt zij naar huis, ijlt de trap op en komt boven.

Ach, 't was reeds te laat. Hare moeder, die boven voor het raam had gestaan, had de treurige stoet reeds zien aankomen. Zij zag de baar en kon niet zien, wie er oplag, maar toch maakte zich reeds eene groote angst van haar meester. Daar ziet ze Rika in gesprek, ziet het meisje naar huis snellen en nu vermoedt zij reeds, welk een slag haar boven het hoofd hangt. Het begint haar te schemeren voor de oogen; de seconden, die het meisje noodig heeft boven te komen, schijnen haar eene eeuwigheid.

Eindelijk, daar is Rika.

"Rika, zeg! is het Willem?" vraagt de sidderende moeder.

't Schijnt haar toe, dat haar hart op dat oogenblik ophoudt met kloppen. Daar hoort zij nog „ja" zeggen, maar daarop voelt zij eene krampachtige pijn in de borst, een nevel trekt voor hare oogen, zij duizelt en zou gevallen zijn, als Rika, die dadelijk toesnelde, haar niet had opgevangen.

"Moeder, moeder," krijt het meisje. „O, Heere! wees ons nabij! Moeder! Wat is dat?"

Daar vloeit een stroom bloeds de arme vrouw over de lippen. Krachteloos laat zij het hoofd achterover hangen. Doodsbleek is haar gelaat.

Ach, daar openbaarde zich nu de kwaal, die reeds zoolang haar gestel ondèrmijnd

had. Welk een toestand voor het arme meisje! Alleen tehuis! Hare moeder, half bezwijmd in hare armen en straks haar broer Willem thuisgebracht, dood of levend, dat wist zij niet.

Met moeite gelukte het aan het moedige kind, hare moeder te bed te brengen. Nu eerst kon zij de deur openen voor den treurigen stoet, die daar buiten wachtte.

„Ach, vrienden! Hoe ongelukkig ben ik,” zegt zij. „Moeder is plotseling ziek geworden, van den schrik geloof ik; daarom moest ik u even laten wachten.”

„Rika, kind! Wat is er gebeurd? Welk een toestand!” zegt haar vader, die juist van het postkantoor afkomt en nog van niets afweet.

„Ach, vader! Moeder is ziek. Er kwam bloed . . . van den schrik . . . geloof ik,” snikte het arme kind. „En hier is Willem.”

Reijer stond verpletterd. Welk een jammer en ellende op één dag, in één uur! Rustte er een oordeel Gods op zijn huis?

Maar, de nood drong. Met geweld wekte hij zichzelf op uit de verdooving, waarin deze plotselinge slag hem gebracht had.

„Rika, meisje!” zegt hij, „ga spoedig naar boven naar uwe moeder, die niet zolang alleen kan zijn! Ik zal hier blijven om Willem de trappen op te dragen.”

„Mijn dank, vrienden!” zegt hij, „voor uwe trouwe hulp. Gij hebt mijn zoon, hoop ik, het leven gered. God zal het u loonen.”

„Wil er nu iemand even naar den dokter gaan en vragen of hij ten spoedigste komt?”

En ook iemand naar het postkantoor, om te vertellen, door welke treurige huiselijke omstandigheden ik verhinderd ben, mijn dienst waar te nemen?”

Natuurlijk, iedereen was bereid, den ongelukkigen man en vader te helpen.

Zoo kon Reijer dan naar boven gaan en zijn jongen, die nog steeds bewusteloos was, te bed brengen.

In de grootste spanning wachten Reijer en Rika op den dokter. Zou Willem nog leven? Daar lag hij met gesloten oogen

en bleeke wangen, zonder eenig teeken van leven te geven. Gelukkig, daar is de dokter, die nu twee patiënten tegelijk heeft in één gezin.

Willem moest dadelijk het bed uit, voorover op eene tafel gelegd, ontkleed en gewreven worden. Op raad des dokters schudde en rolde Reijer hem heen en weer, waarna hij eindelijk, 't duurde ruim een half uur, tot zichzelf kwam. Ge kunt begrijpen, hoe blijde zij waren, toen Willem voor 't eerst weder de oogen opsloeg. De knaap keek heel vreemd, vroeg fluisterend: „Waar ben ik?” en sloot toen dadelijk de oogen.

„Breng hem nu weer te bed, stop er hem zoo warm mogelijk in; als hij goed slaapt, zal hij bij zijn ontwaken reeds heel wat beter zijn” verklaarde de dokter.

Ernstiger was de toestand van Willems moeder. Geen wonder! De kwaal, die zij reeds zoo lang onder de leden had gehad, was nu door den plotselingen schrik tot openbaring gekomen. De dokter hoopte op haar herstel, maar vreesde toch, dat zij nooit weer goed beter zou worden. Dadelijk moest er ijs gehaald en op hare borst worden gelegd, terwijl het spreken haar bepaald was verboden. Streng gebod de dokter, dat zij eenige dagen geheel te bed moest blijven en zich zoo rustig moest houden, als haar mogelijk was.

Willem mocht den volgenden dag weer opstaan en had een gevoel, alsof hij van eene zware ziekte hersteld was.

Intusschen, wat den dag tevoren geschied was, zal hij nimmermeer vergeten. Bang was het hem te moede geweest. Toen hij onder het ijs schoot, dacht hij niet anders dan te zullen sterven. Eene vreeselijke angst greep hem toen aan. De vermaningen zijner moeder, de lessen van zijn meester op de christelijke school, stonden hem op dat oogenblik helder voor den geest. Hij sidderde voor den dood. Hij vreesde te verschijnen voor den Heere en zag wel in, dat hij voor eeuwig verloren was!

O! Hoe zal ik de benauwdheid, de zielsangst schetsen, die den knaap op dat oogenblik aangreep! Verloren, verloren voor

eeuwig, dat was de schrikkelijke gedachte, die de ziel van den knaap vervulde. „O! kon ik nog gered worden!” dacht hij. „Ach, Heere! Red mij! Ach! Heere! Laat mij niet sterven!” zoo bidt hij. „Genade, o God! Ach, laat mij blijven leven, dan zal ik u dienen!” Zoo roept hij in den angst zijns harten, zoolang tot hij bewusteloos werd.

En, wij weten het, God had het gebed van Willem verhoord.

't Was zijn eerste gebed geweest, dat dien naam dragen mocht. Het eerste gebed, dat hij met zijn *hart* had gebeden en 't zou ook niet zijn laatste zijn.

't Is nu Maandagavond en schemerdonker.

Willem zit aan het bed zijner moeder. Zijn hoofd rust op zijne hand en zijn gezicht teekent de diepste verslagenheid.

Hoe? Is hij dan niet blij, dat hij weer beter is? Dat hij niet onder het ijs den dood heeft gevonden? Ach, eene nieuwe smart drukt hem. Het snijdt hem door de ziel, zijne moeder daar zwak en uitgeput te zien liggen op haar leger. Eene stem daar binnen zegt hem: „Dat is *mijne* schuld.” *Ik* heb haar dat aangedaan. Zijn vader had hem zoo voorzichtig mogelijk meegedeeld, wat met moeder gebeurd was. Maar Willem had gevraagd en weder gevraagd en zoo had hij alles begrepen.

„O, 't is *mijne* schuld,” zegt hij in zichzelf. „Ik heb haar dat aangedaan.” Van bloed had hij, als alle kinderen, den grootsten afschrik. „O, nu zal mijne lieve moeder sterven en dan heb ik haar vermoord.”

De arme jongen barst in tranen uit.

„Ach, wat moet ik doen?” denkt hij. „Ik zal bidden tot God, dat Hij moeder weer moge oprichten. Hij heeft mij verhoord, toen ik in het water lag en voor mijzelf bad. Zal Hij mij nu niet hooren, als ik Hem smeek voor mijne lieve moeder?”

En nu vouwt hij de handen en buigt het hoofd. Maar neen, hij zal knielen voor den Heere. Zoo ligt daar in het halfduister de knaap op zijne knieën voor het leger zijner moeder. „O Heere!” zoo roept hij. „och, wil mijne moeder weer beter maken. Ik ben de schuld, want ik heb haar doen

schrikken. Ach Heere! Ik had niet op Zondag op 't ijs mogen gaan.”

Zoo bidt hij. Onwillekeurig denkt hij aan 't gesprek, met zijne moeder over het versje, dat hij voor de school leeren moest en als vanzelve vloeit het over zijne lippen:

„Zoo Gij in 't recht wilt treden
O Heer, en gadeslaan
Onze ongerechtigheden
Ach, wie zal dan bestaan?”

Wat is hem dat nu duidelijk! Nu beseft hij, wat dat zeggen wil! Onder het ijs liggende, had hij gevoeld, dat hij niet voor den Heere bestaan kon! Dat God naar *recht* met hem zou gedaan hebben, door hem te laten verdrinken.

„O Heere!” zoo bidt hij, „denk niet aan mijne zonden, aan mijne ongerechtigheden!”

En nu fluistert hij verder:

„Maar neen! daar is vergeving
Altijd bij U geweest!
Dies wordt Gij, Heer! met beving
Recht kinderlijk gevreesd.”

Een blijde glimlach zweeft er over zijn gelaat. Hoe kwam het, dat die woorden hem zoo goed deden? Waarom voelde hij nu zoo'n blijdschap in zijn hart?

„Ja, Heere!” zegt hij, „nu begrijp ik het. Vergeving is altijd bij U te vinden. Wil dan ook mij vergeven, en maken, dat ik U voortaan recht kinderlijk mag vreezen! Amen.”

Nog altijd lag hij geknield, maar zijn fluisteren was al luider geworden. Zoozeer was de knaap alles vergeten, dat hij de laatste woorden zelfs hardop had uitgesproken. Maar wat voelde hij daar? De hand zijner moeder lag op zijn hoofd. Haastig stond hij op en keek zijne moeder aan. Grootte tranen stonden in hare oogen. Alles had zij gehoord, maar eene blijdschap, zoo groot als nooit tevoren, doorstroomde hare ziel.

„O, Heere! Mijn Verlosser! Ik dank U,” zoo stamelt zij. „Gij hebt dit verloren schaap gezocht op de bergen en het gebracht tot Uwe kudde.”

„Kom hier, mijn kind, kom hier aan

mijn hart!" zegt de ontroerde vrouw. En Willem, hij buigt zich over zijne moeder. Zij slaat de armen om hem heen, en een geluk, hooger dan wat deze aarde geven kan, werd op dat oogenblik door de blijde moeder genoten.

"Mijn kind!" zegt zij. „Ik heb gehoord, nu voor 't eerst, dat gij tot uwen Schepper geroepen hebt, en Hem ook gebeden hebt voor uwe moeder. Dat vervult mijne ziel met eene ongekende blijdschap. Houd u aan Hem vast, mijn jongen, roep Hem aan iederen dag van uw leven en Hij zal uw God zijn, gelijk Hij de mijne geweest is."

Van dien tijd af paste Willem zijne moeder geregeld op. Geen dag ging er voorbij, waarin hij niet eenige uren aan haar leger zat. Tot zijne groote blijdschap bemerkte hij, dat zij langzamerhand hare krachten herkreeg.

Eer er veertien dagen voorbij waren, mocht vrouw Reijer weer door de kamer loopen en begon zij haar gewone werk, waarin zij door Rika nog ijveriger dan vroeger geholpen werd.

Intusschen was de verhouding van Willem en zijne moeder eene geheel andere

geworden. Gedurig duidelijker bleek het, dat de Heere zijn werk aan het hart van den knaap had aangevangen. Deze verandering was ook in zijn gedrag te bespeuren. Op school was hij niet meer ongehoorzaam, maar deed zijn best, de weinige maanden, die hij nog van het onderwijs kon gebruik maken, zoo nuttig mogelijk te besteden.

Beiden, zijn vader en zijne moeder, waren verblijd over deze gunstige verandering in den knaap. Willem werd een steun voor zijne moeder; een steun, dien zij in latere jaren nog zeer zou noodig hebben.

"Vele zijn de tegenspoeden des rechtvaardigen, maar uit die alle redt hem de Heere", dat woord werd ook aan vrouw Reijer bewaarheid. Nog veel moest zij lijden, om eindelijk, door dat lijden gelouterd, deze aarde vol leed en smarte te verlaten en te gaan naar eene plaats, waar geen rouw of droefheid meer zijn zal. In die moeilijke tijden zouden Willem en Rika haar tot troost zijn. Misschien vernemen we daarvan nog wel meer in de volgende hoofdstukken.

(Wordt vervolgd.)

PAASCHFEEST-VERMAKEN.

In vele streken van ons land loopen de kinderen op het Paaschfeest in de zoogenaamde Paaschweide, waar zij met gekookte, ook wel gekleurde eieren tikken en rollen, om te beproeven wiens ei het sterkste is.

De kinderen in Noordelijk Duitschland zoeken op dit feest takjes, waarvan de knoppen reeds beginnen uit te botten. Hiermede verrassen zij elkander en kastijden er de langslapers mede, die op de Paaschmorgen niet tijdig genoeg uit hun bed zijn.

In Tyrol laten de kinderen eieren van de schuinten der bergen naar beneden rollen en loopen ze na, met gevaar van zelf

te vallen of te tuimelen. 's Avonds trekken muzikanten bij fakkellicht, onder het zingen van godsdienstige liederen door de straten, geaccompagneerd door schalmeren en gitaars, terwijl men hun brood en wijn geeft.

De ouders verbergen in Zwaben onder struiken in den tuin de zoogenoemde „nestjes met gekleurde eieren en hanen van bordpapier", welke als „uit den hemel gevallen geschenken", reeds vroeg in den Paaschmorgen door de kinderen worden gezocht.

J.

Door liefde behouden.

Een verhaal uit het leven

DOOR

J. SCHOUTEN.

V. Vijf jaren later.

(Vervolg van bladz. 76.)

Moeder, ik zal vast de tafel maar dekken" zegt Rika, nu een meisje van 19 jaar, op zekeren middag tot vrouw Reijer. „Vader zal toch nu wel gauw thuiskomen. 't Is waarlijk al twee uur."

„'t Is te hopen, kind," zegt de moeder met eenen zucht.

„Kom, moeder! Wees nu dadelijk zoo angstig niet," zegt Willem, een opgeschoten jongen van zestien jaar. „U heeft al weer eene hoogroode kleur."

„Dat komt, omdat moeder zich zenuwachtig maakt," hervat Rika. „Dat is juist zoo nadeelig voor uw gestel. De dokter zegt, dat u noodzakelijk alle aandoeningen moet vermijden."

„Ach, kind! Hoe kan ik dat? Je weet immers, iederen middag staan we voor de angstige vraag: „Wanneer zal uw vader thuiskomen en hoe?"

Inderdaad, wel had de arme vrouw reden om bezorgd te zijn. Wanneer wij aan de zonde den vinger geven, neemt zij weldra de geheele hand. Zoo was het Reijer in deze vijf jaren gegaan. Was hij vroeger een matig drinker, nu scheelde het bitter weinig, of hij was een volslagen dronkaard geworden.

Reeds zoo dikwijls werd over den sterken drank geschreven en de ellende, die hij

aanricht, dat wij in dit boekje er niet meer van zullen vermelden, dan voor ons verhaal bepaald noodig is. Toch, als wij de kamer rondzien, kunnen wij niet nalaten op te merken, dat het er heel wat sjoveler en armoediger uitziet, dan vijf jaar geleden. Wat erger is, moeder is nóg bleeker dan vroeger. Hare oogen liggen nog dieper. Al is zij even zacht en vriendelijk als altijd, de smartelijke trek om haren mond en de rimpels op haar voorhoofd maken een pijnlijken indruk. De arme vrouw is eene lijderes in den dubbelen zin des woords. Niet alleen draagt zij een zwak lichaam om, maar veel lijdt zij ook door haar man. Als hij gedronken heeft, spreekt hij haar of hare kinderen ruwe en harde woorden toe. Dan overlaadt hij soms de arme vrouw met onbillijke verwijten. En zij, de beklagenswaardige, heeft geene woorden, slechts tranen tot hare verdediging. De stem stokt haar in de keel, als zij op zulke tijden tot haar man spreken wil en geene andere toevlucht blijft haar over dan de Troon der Genade.

Waarlijk, wel is het een zwaar kruis, dat zij haren Heiland heeft na te dragen.

Toch ontbreken bij het „kruis" ook de „rozen" niet. Veel troost heeft zij aan hare kinderen. Rika neemt hare moeder het meeste werk uit de handen en Willem, nu bediende in een grooten kruidenierswinkel, verdient al drie gulden 's weeks, en is een flinke jongen geworden, die goed oppast en eerlijk en trouw zijne taak verricht.

Toch heeft ook hij dikwijls van zijn vader te lijden. Echter niet zooveel als Rika, die meermalen hooren moet, dat zij eigenlijk „teveel” is en beter zou doen te gaan „dienen”, dan haar vader voor zich te laten werken. Zulke harde taal maakt het arme meisje bitter bedroefd, maar zij verbergt hare tranen voor hare moeder, die toch al genoeg te dragen heeft.

Intusschen is 't al drie uur en nog is Reijer niet thuisgekomen.

De ongerustheid zijner arme vrouw stijgt met ieder oogenblik. „Ach, kinderen! nog is je vader niet thuis! Dat komt stellig door die ongelukkige kermis! Was hier dat goddelooze feest ook maar afgeschafft!”

„Dat ware te wenschen, moeder”, hervat Rika. „Nu is de verleiding voor vader veel grooter dan anders. Mocht de Heere hem toch van den drankduivel verlossen!”

„God alleen is daartoe de machtige! mijne lieve kinderen! Moge Hij zich over ons ontfermen. Waar moet het heen, als uw vader zijne treurige gewoonte blijft voortzetten? Misschien wordt hij nog op den een of anderen tijd ontslagen en dan is hij met vrouw en kinderen broedeloos. Wie weet, wat ons nog boven het hoofd hangt. Zou hij zijne brieven wel bezorgd hebben? Hij kon reeds een paar uur geleden thuis zijn geweest. Ach, het is niet om uit te staan”, zegt de arme vrouw snikkende.

Tranen, en nog wel van zijne moeder, was meer dan Willem kon aanzien.

„Kom, moedertje! niet zoo mistroostig”, zegt hij, „ik zal eens de stad ingaan, en kom niet terug zonder vader, dat beloof ik u.”

„Och kind! als je dat doen wilt”, antwoordt zijne moeder, „'t zal mijn zorg verminderen. O, ik weet niet, wat ik vreezen moet. Zelden ben ik zoo beklemd geweest.”

.....
Aileen gaat Willem de straat op. Met haastigen gejaagden tred loopt hij de hoofdstraten van het stadje door, maar vader ziet hij nergens. Niemand durft hij vragen. „Zou hij weer zegt hij in zichzelf. Hij voltooit den afgebroken

zin niet, maar loopt eene steeg in, waar hij eindelijk stilstaat voor „De Bierkan”, een der meest bezochte kroegen van het stadje.

„Daar zal vader misschien zijn. Zal ik er ingaan?”

Was Willem niet zoo'n flinke jongen geweest, de moed zou hem ontzonken zijn, toen hij het luid rumoer daarbinnen hoorde. Maar toch gluurt hij even door de ramen.

„Ja, 't is dan waar, daar zit vader aan een tafeltje, met een glas voor zich. Wat is hij verhit en opgewonden! Kijk, daar ligt zijn brievenstasch! Zou hij zijne brieven nog niet alle bezorgd hebben? Maar dan verliest hij zijn post en zijn wij tot den bedelstaf gebracht. Ja, ik moet er in en hem meekrijgen, het koste, wat het wil.”

Vastberaden opent hij de deur. Een dikke walm van tabak en een sterke dranklucht komen hem tegemoet.

Toch loopt hij op zijn vader toe en verzoekt hem vriendelijk, mede te gaan.

„Ik heb nog den tijd”, zegt Reijer. „'t Is maar eens kermis in het jaar.”

„Och, kom nu, vader” smeekt Willem, „kom nu! 't Is al half vier en ge hebt nog niet gegeten. Moeder is zoo ongerust.”

„Ga naar je vrouw, Reijer, als je nog loopen kunt”, zegt één der drinkebroers spottende.

„Ben je mal, dat kan de dronken lap niet meer!” zegt een ander. „Willem! zullen we je vader thuisbrengen?”

„Ja, ja, we brengen hem thuis”, roepen dadelijk eenige anderen.

In een oogenblik staat Reijer midden in een kring van opgewonden jonge mannen met hoogroode kleur en zwoegende borst.

„Blijft van me af, buldert Reijer, of ik zal het je betaald zetten.”

„Kom mee, Willem”, vervolgt hij. Nu neemt hij zijn brievenstasch op en verlaat, zonder op de drinkebroers verder te letten, met zijnen zoon de herberg.

.....
't Was een moeilijke tocht voor Willem.

Van schaamte zou hij soms wel hebben willen wegloopen, als hij den blik opving, dien menig voorbijganger op zijn vader wierp

die aan zijn arm voortwaggelde naar huis.

't Waren maar eenige minuten, maar hoe lang duurden die weinige oogenblikken voor den knaap. Eindelijk, daar zijn zij thuis. 't Eerst keek hij in de brieventasch. Gelukkig, die was ledig. De brieven waren dus bezorgd. Hij wilde hopen, dat zij ook goed bezorgd waren.

„Vader is niet wèl,” zegt vrouw Reijer vergoelijkend en tracht nu met Rika, haar man naar bed te krijgen.

Inmiddels wordt er driftig gescheld.

„Ga eens kijken, wie daar is, Willem,” zegt de vrouw.

't Was mijnheer Dercksen, een der voor-naamste handelaars van het stadje. Zonder acht te slaan op de verlegen houding van den knaap, liep hij met hem naar boven.

„Wat is dat, Reijer,” zegt hij binnentredende, „je hebt eene verbazende domheid begaan; of is 't misschien opzet?”

„Wat dan, mijnheer?” stamelt de brievenbesteller.

„Zie, dezen brief, waarop duidelijk mijn adres staat, heb je bezorgd bij Van der Meulen, mijn grootsten concurrent. Van der Meulen brengt hem daar zooveen *geopend* bij mij. 't Is een schrijven over gewichtige handelsbelangen. 'k Wou om duizend gulden, dat het niet gebeurd was. 't Is schandelijk slordig van je. Hoe is het? Kan je niet lezen? 't Is me nog al een onderscheid: „Van der Meulen of Dercksen.” Of zijn door den drank je oogen zoo verduisterd, dat je niet goed meer zien kunt?”

Reijer keek onder deze toespraak eerst verwonderd, of hij niet begreep, wat hem gezegd werd. Toen draaide hij onrustig op zijn stoel en sloeg krampachtig de hand om de zitting. Zijn gezicht, reeds verhit door den drank, begon gloeiend rood te worden. De aderen van zijn voorhoofd zwollen op, of zij bersten zouden. Onstui-mig voelde hij zijne polsen kloppen. Zijne zenuwen waren gespannen als koorden en de woorden van Dercksen prikkelden hem, alsof hij met gloeiende naalden gestoken werd. Toch bedwong hij zich nog. Eindelijk staat hij op en zegt met heesche stem:

„Mijnheer, zwijg, bid ik u, zwijg toch, of ik houd het niet uit.”

Dat was reeds teveel voor iemand als mijnheer Dercksen, die zichzelf als de grootste man van het stadje beschouwde.

„Wat! zwijgen?” zegt hij smalend, „en dat voor Reijer — den brievenbesteller — den dronken lap?”

Wacht, dat zal ik je eens anders aan 't verstand brengen. Als je niet dadelijk nederig om vergeving smeekt en beterschap belooft; zal ik je aanklagen bij den Hoofd-directeur der Posterijen en — ge zijt reddeloos verloren. Op je knieën, man!

Dadelijk, zeg ik je, of het is te laat!”

Dreigend stond hij daar, de hoogmoedige man. Hij lette niet op de arme vrouw en de kinderen, die, sprakeloos van ontzetting, hem met verschrikten blik aanzagen. Hij zag alleen naar zijn slachtoffer, als wilde hij het zijne bliken doorboren.

Ontzettend was de uitwerking van Dercksen's woorden op den van toorn bevenden Reijer.

Daar staat hij, nu verbleekt, met trillende lippen en bevende handen. Het hijgen van zijne borst verraadt den fellen inwendigen strijd, dien hij te voeren heeft.

„Knielen of ondergaan” mompelt hij in zichzelf.

„Nu, wat aarzelt ge nog”, bijt Dercksen hem toe met snijdende stem. „Beslis, wat wilt gij?”

Nu was het uit met Reijers zelfbeheersching. Hij beefde niet meer, want een geweldige toorn overmande hem. „Mijnheer Dercksen! Liever sterven, dan knielen!” buldert hij. „Ga, mijnheer! Maak mij ongelukkig, mij en de mijnen! Dàt kunt gij misschien! Maar mij doen buigen, nooit!”

Weinig scheelde het of hij had den rijken handelaar bij den arm genomen en hem de deur uitgezet.

Deze ging voor 't uitwendige bedaard heen, maar kookte van toorn en schreef, zoodra hij thuis kwam, eene uitvoerige aanklacht aan den Hoofddirecteur der Posterijen te 's Gravenhage.

(Wordt vervolgd.)

Door liefde behouden.

Een verhaal uit het leven

DOOR

J. SCHOUTEN.

VI. Een droevig Kerstfeest.

(Vervolg van bladz. 99.)

Wij zijn een paar maanden verder. 't Is Kerstfeest, de dag, waarop het „Vrede op aarde,” eens door engelenmond verkondigd, overal herdacht wordt. De dag, waarop „grootte blijdschap” heerschen moet in ieder hart, dat zijne hope gesteld heeft op het Kind, eenmaal in Bethlehems kribbe geboren.

Maar, die blijdschap heerscht niet in de woning van den brievenbesteller. Zie hem daar zitten met de ellebogen op de tafel, het hoofd leunend op de hand. Hij spreekt geen woord, maar slaakt nu en dan een zware zucht en blijft met somberen blik voor zich staren.

Geen wonder, want hij is geschorst.

Dercksens aanklacht heeft doel getroffen. Wel duurde het lang — bijna drie maanden — maar toen kwam er bevel uit den Haag, dat Reijer voor onbepaalden tijd in de uitoefening zijner betrekking was geschorst en dat met verlies van traktement.

Zoo zat hij nu reeds acht dagen thuis, somber en in zichzelf gekeerd.

Wanneer zou de schorsing eindigen?

Waarop zou het uitloopen?

Hij kon het zich niet ontveinzen, een nader onderzoek zou nog meer aan het licht brengen en dan . . . werd hij wellicht voor goed ontslagen. Men kon immers genoeg bestellers krijgen! Wat dan? Hoe

te leven met vrouw en kinderen? Geen wonder, dat Reijer zware zuchten slaakte. Want, in den grond was hij edelmoedig en had vrouw en kinderen lief.

Nu bejammerde hij zijnen hartstocht voor den drank, maar helaas, te laat!

Ook vrouw Reijer was diep geschokt. Toch was zij, nu de slag eenmaal gevallen was, niet zoo moedeloos en terneerslagen als haar man. In haren nood sloeg zij het oog naar Boven, en waar zij geene uitkomst zag, wachtte zij redding van Hem, die alle dingen in Zijne hand heeft.

Zij deed nu haar verslagen echtgenoot geen bittere verwijten, maar beproefde, hem te troosten en op te beuren.

Rika was sinds jaren gewoon, met het Kerstfeest naar de school te gaan, waar de kinderen werden getrakteerd en kleine geschenken ontvingen. Dan werden er schoone toespraken gehouden, liederen en psalmen gezongen en was zij mede behulpzaam om alles uit te deelen en de kinderen in orde te houden.

Dat was voor haar geen last, maar een genoegen. Met haar geheele hart deelde zij in de vreugde der kinderen en verheugde zich in den Heiland, die naar zij gelooven mocht, ook voor haar te Bethlehem was geboren.

Nu er thuis zulk eene verslagenheid heerschte, wilde zij thuisblijven, maar op aandrang van moeder, die haar zoo gaarne dit genoegen gunde, ging zij toch het feest bijwonen.

En waarlijk, het deed haar goed. Met droefheid in het hart was zij heengegaan, getroost kwam zij terug. Zij werd niet moede, thuis te spreken over hetgeen zij gehoord en gezien had.

„Wanhoop niet, vader,” zeide zij. „De Heere zal nog uitkomst geven. Zie, zoo groote liefde had de Heiland jegens ons, dat Hij arm werd, daar Hij rijk was — en dat voor ons! In eene schamele kribbe werd Hij geboren, in een verachten beestenstal. Later had Hij geene plaats, om Zijn hoofd neder te leggen. Zoo groot is Zijne ontferming. Laat ons dan op Hem hopen! Hij zal, wie op Hem vertrouwen, niet beschaamd doen uitkomen!”

„Ja,” zeide vrouw Reijer, „beur uw hoofd op, vader! en geef allen moed niet verloren!”

„Maar 't is door mijne eigene schuld zoo gekomen,” antwoordde Reijer op doffen toon.

„Wij allen zijn schuldenaars in Gods oog,” hernam zijne vrouw. „Zou God alleen genade bewijzen aan zondeloozen? Zulke menschen zijn er niet. Kom, man! Speel eens een versje op 't orgel. Dat staat reeds zoo lang onaangeroerd. Dan zullen we allen zingen en wel weer moed scheppen.”

Reijer stond op. Hij plaatste zich voor het instrument en nu speelde hij zacht, terwijl vrouw en kinderen medezongen:

„Uit diepten van ellenden
Roep ik met mond en hart

Tot U, die heil kunt zenden,
O, Heer! Aanschouw mijn smart.
Wil naar mijn smeekstem hooren!
Merk op mijn jammerklacht!
Verleen mij gunstig' ooren
Daar 'k in mijn druk versmacht.

Reijer zong zelf met zijne beverige stem mede, maar hoe kwam het, dat, toen hij uitgespeeld had, twee groote tranen over zijne wangen stroomden?

„Ja, laten wij maar altijd tot Hem roepen, die onze smarten kent en naar onze smeekstem hooren wil,” zegt vrouw Reijer.

„Och, vader,” herneemt Willem nu, „zouden we het tweede versje er maar niet bijnemen? Daar ligt zooveel troost voor ons in.”

En weder zongen allen:

„Zoo gij in 't recht wilt treden
O, Heer! en gadeslaan
Onze ongerechtigheden
Ach! Wie zal dan bestaan?
Maar neen! daar is vergeving
Altijd bij U geweest
Dies wordt Gij, Heer! met beving
Recht kinderlijk gevreesd.”

Zoo brachten zij den avond door. Wel waren hunne harten nog verslagen, maar toch, een lichtstraal was door de duisternis hunner droefheid heengebroken. Zij gevoelden het, dat God regeert en Hij de Machtige is om ook hun redding te schenken.

(Slot volgt.)

DE NACHT.

Het zonlicht daalde neder
Aan westelijken trans;
De wolken slechts nog schitt'ren
In gouden stralenglans.
En in het schemerdonker
Straalt vriend'lijk stargeflonker;
Maar eindelijk verdwijnt
't Licht, dat de wolk beschijnt;
In stille pracht
Daalt nu de nacht.

In 't Noorden blinkt de Wagen,
In 't Oosten Orion,
En 't maantje schijnt zacht stralend
Als nachtelijke zon.
Alom heerscht kalme vrede.

Uit 't harte klimt de bede:
Wil de engelen, o Heer,
Ous ter bewaring weer
Een veil'ge wacht
Doen zijn deez' nacht.

Eens, na het aardsche lijden,
Zal eeuw'ge heerlijkheid
Het deel zijn van Gods kind'ren,
Door Christus' bloed bevrijd.
O, zalig, eens te rusten
Aan 's hemels schoone kusten.
Wil, Uwen naam ter eer,
Dat heil ons schenken, Heer,
Dat na den nacht
Des doods eens wacht.

K.

A.

Door liefde behouden.

Een verhaal uit het leven

DOOR

J. SCHOUTEN.

VII. De uitkomst.

(Vervolg en slot van bladz. 122.)

Na eenige dagen liet zich de nood in Reijers gezin gevoelen. Daar door vader niet verdiend werd, moest de spaarpot van Willem worden aangesproken. De goede jongen gaf zijne verdiensten gaarne over, maar toch begreep Rika, dat het zoo niet lang duren kon. Nog altijd kwam er geene beslissing van het Ministerie. Er moest iets worden gedaan, dit gevoelde zij. Daarom besloot zij uitvoering te geven aan een voornemen, dat zij reeds eenigen tijd gekoesterd had.

Op zekeren middag zien wij haar, netjes gekleed, den weg inslaan naar het Postkantoor. Zelf wil zij spreken met den heer Greve, den Postdirecteur en hem smeeken, toch alles te doen, wat hij kan, om haar vader te redden.

Mijnheer Greve zal niet onbarmhartig zijn. In allen gevalle, zij wil het beproeven.

Met kloppend hart treedt zij bij den Postdirecteur binnen. Bij den heer Greve binnengekomen, zegt zij :

„Och, mijnheer! Zou er toch niets aan te doen zijn, dat vader zijne betrekking terugkrijgt? 't Is nu bij ons zoo droevig in huis. Weet u ook, hoe lang deze schorsing duren moet?” Voor „onbepaalden tijd” staat er in het stuk van den Minister. Dat kan zijn voor 14 dagen of drie weken, maar

ook voor langer tijd. Misschien wel . . .”

„Misschien ook wel voor goed,” valt de Directeur haar in de rede. „Dat hangt af van den uitslag van het onderzoek, dat nu in vollen gang is.”

„En wat zou u denken, mijnheer?” vraagt Rika in spanning.

„Ik weet het niet,” zegt de heer Greve, de schouders ophalend. Het verkeerd bezorgen van een brief is op zichzelf reeds een ernstig vergrijp. Bovendien is dit geschied onder zeer verzwarende omstandigheden. Zonder dat zou uw vader misschien na een paar weken weer zijn arbeid kunnen hervatten.

Maar . . . hij drinkt. Dat weet men nu in den Haag ook en daarom vrees ik, dat zijn ontslag volgen zal.”

„Och, mijnheer! Zou u daar niets aan kunnen doen,” roept Rika angstig. „Door een goed woord, door eene verklaring, dat vader altijd goed heeft opgepast. Och, ik smeeek u, heb medelijden met ons. 't Is bij ons thuis zoo droevig. Vader zit den heelen dag zwijgend met de hand onder het hoofd, terwijl zijne zware zuchten getuigen, hoezeer hij lijdt. En moeder, o mijne moeder! Neen, het kán zoo niet langer. Heb meelij mijnheer en doe genade gelden voor recht.”

„Geloof mij, meisje,” zegt de heer Greve geroerd, „ik heb reeds gedaan voor uw vader, wat ik kon. Ik heb hem lof toegezwaaaid over zijne bekwaamheid. En dat is niet onverdiend. Maar, wat wilt gij nu?

De heele stad getuigt — helaas, naar waarheid! — Reijer *drinkt*.

„Kan ik nu, *mag* ik nu verklaren, Reijer drinkt *niet*, bezoekt *geen* herbergen? Dat, meisje, kunt en wilt ge toch niet van mij vergen! 't Is onmogelijk, en zou ook niet baten. Daarom vrees ik, dat uw vader zijne betrekking verliezen zal.”

„Maar dat is verschrikkelijk, mijnheer,” krijgt het arme meisje. „Welk eene schande! Ach, welk eene ontbering en ellende staan ons te wachten!”

„Het ontslag, Rika, is op zichzelf geene schande, wel de oorzaak ervan. Laat het treurig lot van uw vader een spiegel voor u zijn. Ik hoor van u, dat ge een goed meisje zijt. Dat ge, smeekende voor uw vader, bij mij komt, doet uw hart eer aan. Wees daarom niet mismoedig. Al verliest Reijer zijne betrekking, zooals ik verwacht, toch zal hij geen armoe lijden. Als hij *wil*, zal hij zijn brood kunnen verdienen. Daar sta ik u borg voor.” Meer kon de Directeur niet belooven. Maar hij hield woord. Hoor slechts, wat korten tijd daarna gebeurde.

Eenigen tijd later vinden we Reijer zelf bij den heer Greve, die hem heeft laten roepen.

Reijer staat verslagen en sprakeloos. Geen wonder! Hij heeft zoeven zijn vonnis gehoord: „hij is ontslagen, ontslagen voor goed.”

„En wat denkt ge nu te doen?” vraagt mijnheer Greve.

„Ik weet het niet. Ik ben ten einde raad mijnheer,” antwoordt de ongelukkige man met hokkende stem. „Ik ben broodeloos. Mijne arme vrouw en kinderen! Had ik maar geknield voor Dercksen, maar, o mijnheer! ik *kon* niet.”

„Zoudt ge dan wel willen, dat ik u in dienst nam,” vraagt mijnheer Greve.

„Hoe bedoelt, u, mijnheer,” luidt de wervervraag.

„Wel, ik heb sinds lang een huisknecht noodig, die tevens mijn grooten tuin in orde houdt. Zoudt ge dat willen?”

„O, mijnheer!” zegt Reijer getroffen. „Ge

zijt mijn redder, mijn weldoener. Hoe zal ik u danken?”

„Dank nog niet te vroeg,” herneemt de Directeur streng. „Want ik heb ééne voorwaarde.”

„Welke dan, mijnheer? Als 't in mijn vermogen is . . .”

„Gij *kunt* het, als gij *wilt*, Reijer. Drink nooit meer sterken drank. Want, de eerste maal, dat gij weer drinkt, zijt ge onverbiddelijk ontslagen.”

„Ja, mijnheer, ik beloof het u” zegt Reijer op vasten toon.

„Nu, nog iets,” vervolgt mijnheer Greve. „Gij dankt deze omkeering in uw lot niet aan uzelf, maar aan uwe dochter Rika. Dat meisje heeft u lief, meer dan gij verdient. Terwijl gij in doffe moedeloosheid nederzat, heeft *zij* mij gesmeekt u te redden. Hare liefde heeft u behouden.

Toen Reijer thuiskwam, volgde daar een tooneel, dat het hardste gemoed had kunnen treffen. Reijer omhelsde vrouw en kinderen en terwijl de tranen hem over de wangen stroomden, zeide hij: „Mijne dierbaren! Gij zijt beter dan ik. Veel hebt ge door mij geleden, maar vergeef mij. Uwe liefde heeft mij behouden. Met Gods hulp hoop ik u alles te vergelden.”

Reijer hield woord. Voortaan schuwde hij den sterken drank als zijn gevaarlijksten vijand. Hij zocht kracht en sterkte, waar die te vinden is, bij den Heere, die alleen de banden der zonde kan breken. Er was nu geen gelukkiger gezin dan dat van Reijer.

Vader, moeder en kinderen, zij allen zochten in oprechtheid te wandelen in de vreeze des Heeren. Dat gaf onder hen een liefdeband, sterker dan ooit te voren. 't Werd nu in waarheid een christelijk huisgezin.

Dat bleef in het stadje X. niet onopgemerkt. Ook daar woonden oprecht godvreezende menschen, die zich van harte in deze verandering verblijdden. Dikwijls kwamen zij de familie Reijer bezoeken om met elkander te spreken over den dienst des Heeren. Geen grooter genot kende Reijer

nu, dan voor het orgel gezeten, met het volk des Heeren te zingen van Gods goedertierenheid, die zich ook aan hem verheerlijkt had.

Psalm 130 bleef zijn lievelingspsalm. En als hij dan kwam aan de woorden :

„Maar neen! daar is vergeving
Altijd bij U geweest”

dan tintelde zijn hart van vreugde en dankte hij in stilte dien trouwen God, die om Christus' wille ook hem vergeving geschonken had.

Moeder Reijer verheugde zich, dat de Heere het alles zoo wèl had gemaakt en hare gebeden voor man en kind had verhoord.

„Door liefde behouden” luidt de titel van dit werkje. Zeker, dat waren zij beiden, vader en zoon. Dankbaar erkenden zij het, want moeder Reijer ondervond, zoolang zij leefde, van hen de hartelijkste liefde. Toch was vrouw Reijer slechts het middel geweest; hun Behouder zelve dit geloofden zij, woonde in den hemel. Hij had hen

beiden door diepe wegen tot Zich gebracht. Willem door de vreeze des doods, den vader door 't verlies zijner betrekking. In dat alles zagen zij nu de hand van Hem, die „alle dingen doet medewerken ten goede voor degenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn.”

Ik hoop, mijn jeugdige vriend of vriendin! dat gij dit verhaal met genoeg gelezen hebt. Maar mag ik nu toch even, vóór wij scheiden, uwe hand vatten en u vragen: „Zijt gij reeds door liefde behouden?” Eén is er, die u liefheeft met grooter liefde, dan uwe lieve moeder zelfs. 't Is de Heere Jezus Christus in den hemel.

Hij stierf eenmaal op Golgotha en leed daar ook voor kinderen.

Wilt gij in Hem gelooven, Hem uw jeugdig leven toewijden?

O, vlucht tot Hem! Want hoor, Hij roept ook u en zegt: „Laat de kinderkens tot Mij komen en verhindert ze niet, want derzulken is het Koninkrijk der hemelen.”

VERVOLG VAN DE REIK

DOOR

A. DE JONG.

¶ Toen Willem I, keurvorst van Hessen Kassel in het jaar 1792 met zijn leger naar Frankrijk toog, leerde hij op zijn tocht door Frankfort a.d. Main den aldaar gevestigden bankier Mayer Rothschild kennen. Deze was destijds echter nog niet zeer rijk, maar door zijn rechtschapenheid en wijsheid had hij een goeden naam verworven. De keurvorst bood hem daarom een groote som gelds ter bewaring aan. Aanvankelijk wilde de openhartige Israëliet het geld niet aannemen, doch de keurvorst wist hem te overreden, zoodat hij eindelijk toestemde; hij nam de schat in ontvangst zonder dat de keurvorst een bewijs ervan

verlangde. Nauwelijks had Rothschild de kostbaarheden zorgvuldig in zijn tuin begraven of de Franschen trokken plunderend de stad binnen, en om den schat van zinnen vorst te redden gaf Mayer zijn eigen vermogen aan den vijand prijs. Zoodra de rust weder hersteld was ving Rothschild zijn beroep als bankier en wisselaar weder aan, doch aanvankelijk zeer klein; maar met behulp van het keurvorstelijk geld kon hij zijn zaak weder uitbreiden en binnen korten tijd stond hij als een rijk bankier bekend. Toen de keurvorst nu na eenigen tijd weder in zijne staten terugkeerde, kwam hij weder door Frankfort, waar hij bij Rothschild aanklopte.